

© Ministry of Justice of the Czech Republic, www.justice.cz. [Translation already published on the official website of the Ministry of Justice of the Czech Republic.] Permission to re-publish this translation has been granted by the Ministry of Justice of the Czech Republic for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Ministerstvo spravedlnosti České republiky, www.justice.cz. [Překlad již zveřejněný na oficiální webové stránce Ministerstva spravedlnosti České republiky.] Povolení k opětovnému zveřejnění tohoto překladu bylo uděleno Ministerstvem spravedlnosti České republiky pouze pro účely zařazení do databáze Soudu HUDOC.

RADA EVROPY

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

PÁTÁ SEKCE

VĚC RODINNÁ ZÁLOŽNA, SPOŘITELNÍ A ÚVĚRNÍ DRUŽSTVO, a OSTATNÍ proti ČESKÉ REPUBLICE

(stížnost č. 74152/01)

ROZSUDEK
(spravedlivé zadostiučinění)

ŠTRASBURK

19. ledna 2012

Tento rozsudek nabude právní moci za podmínek stanovených v článku 44 odst. 2 Úmluvy. Může být předmětem formálních úprav.

Rozsudek je v autentickém anglickém znění publikován na internetových stránkách Evropského soudu pro lidská práva v databázi HUDOC (www.echr.coe.int). Pořizovaný úřední překlad do českého jazyka není autentickým zněním rozsudku.

Ve věci Rodinná záložna, spořitelní a úvěrní družstvo, a ostatní proti České republice,

Evropský soud pro lidská práva (pátá sekce), zasedající v senátu ve složení

Dean Spielmann, *předseda*,

Karel Jungwiert,

Boštjan M. Zupančič,

Mark Villiger,

Ann Power-Forde,

Angelika Nußberger,

André Potocki, *soudci*,

a Claudia Westerdiek, *tajemnice sekce*,

po poradě konané dne 13. prosince 2011,

vynesl tento rozsudek, který byl přijat uvedeného dne:

ŘÍZENÍ

1. Řízení bylo zahájeno stížností (č. 74152/01) směřující proti České republice, kterou dne 14. září 2001 podala k Soudu Rodinná záložna, spořitelní a úvěrní družstvo („stěžovatelka“) a pánové Drahošlav Honek, Jiří Halberštát, Václav Vaněrka a Jan Živný, členové stěžovatelky a jejích řídicích a kontrolních orgánů, na základě článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“).

2. Stěžovatele zastupuje pan M. Nespala, advokát působící v Praze. Českou vládu („vláda“) zastupují její zmocněnec pan V. A. Schorm a jeho zástupce pan J. Kmec z Ministerstva spravedlnosti.

3. V rozsudku vyneseném dne 9. prosince 2010 („rozsudek ve věci samé“) Soud rozhodl, že ve vztahu ke stěžovateli došlo k porušení článku 6 Úmluvy a článku 1 Protokolu č. 1. Dále rozhodl, že není nutné zabývat se tvrzením stěžovatelky o porušení článku 13 Úmluvy, a prohlásil všechny námitky jednotlivých stěžovatelů za nepřijatelné (*Rodinná záložna, spořitelní a úvěrní družstvo, a ostatní proti České republice*, č. 74152/01, rozsudek ze dne 9. prosince 2010, „rozsudek ve věci samé“).

4. Stěžovatelé požadují na základě článku 41 Úmluvy spravedlivé zadostiučinění ve formě *restitutio in integrum* nebo ve formě náhrady způsobené majetkové škody a nemajetkové újmy a dále náhradu nákladů řízení.

5. Vzhledem k tomu, že otázka použití článku 41 Úmluvy nebyla připravena k rozhodnutí, Soud tuto otázku odložil a vyzval vládu a stěžovatelku, aby k této otázce do tří měsíců předložily písemné stanovisko a zejména aby Soud seznámily s případně uzavřenou dohodou (tamtéž, § 74 a bod 5. výroku rozsudku). Lhůta pro předložení stanoviska byla později prodloužena o další tři měsíce.

6. Účastníci řízení nedospěli v otázce spravedlivého zadostiučinění k dohodě.

7. Stěžovatelka i vláda předložily svá písemná stanoviska.

PRÁVNÍ POSOUZENÍ

8. Článek 41 Úmluvy zní:

„Jestliže Soud prohlásí, že byla porušena Úmluva nebo její protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

A. Majetková škoda

9. Stěžovatelka požaduje z titulu náhrady majetkové škody částku 1 059 030 000 Kč (44 126 250 €). Tato částka představuje podle předloženého znaleckého posudku hodnotu majetku stěžovatelky v době, kdy na ni byla uvalena nucená správa. Stěžovatelka tvrdí, že rozsudek ve věci samé se liší od rozsudku ve věci *Družstevní záložna Pria a ostatní proti České republice* (č. 72034/01, 31. července 2008), a Soud by proto měl – na rozdíl od citované věci – náhradu majetkové škody přiznat.

10. Vláda navrhuje, aby Soud rozhodl obdobně jako ve výše citované věci *Družstevní záložna Pria a ostatní*, s níž je projednávaná věc identická, a prohlásil, že mezi zjištěným porušením a tvrzenou škodou neexistuje příčinná souvislost. Vláda dále podotýká, že stěžovatelkou předložený znalecký posudek vykazuje tak závažné nedostatky, že jeho závěr by pro účely řízení před Soudem neměl být považován za relevantní.

11. Soud konstatuje, že v rozsudku ve věci samé shledal porušení článku 1 Protokolu č. 1, ke kterému došlo tím, že stěžovatelce byl odepřen přístup k její obchodní a účetní dokumentaci a že neměla přístup k soudu, aby mohla napadnout uvalení nucené správy, v důsledku čehož nebyl zásah do jejích majetkových práv doprovázen dostatečnými zárukami proti svévoli, a nebyl tudíž zákonný ve smyslu článku 1 Protokolu č. 1 (viz rozsudek ve věci samé, § 52-54). Nemožnost napadnout zavedení nucené správy u soudu byla označena také za porušení článku 6 Úmluvy (§ 67 rozsudku ve věci samé). Soud však nepovažoval zavedení nucené správy jako takové za porušení Úmluvy a výslovně prohlásil, že převzetí kontroly nad stěžovatelkou nuceným správcem by mohlo být samo o sobě považováno za slučitelné s tímto prostorem pro uvážení, neboť stěžovatelka neprokázala, že podezření státních orgánů, že její finanční situace vyžaduje zavedení nucené správy, bylo nepřiměřené (viz rozsudek ve věci samé, § 51).

12. Soud proto nevidí žádný rozdíl mezi porušením zjištěným v projednávané věci a porušením ve výše citované věci *Družstevní záložna Pria a ostatní*. Z toho vyplývá, že pro účely Úmluvy nebyla prokázána příčinná souvislost mezi porušením článku 6 odst. 1 Úmluvy a článku 1 Protokolu č. 1 zjištěným v projednávané věci a majetkovou škodou způsobenou zavedením nucené správy (viz *Družstevní záložna Pria a ostatní proti České republice*, č. 72034/01, rozsudek (spravedlivé zadostiučinění) ze dne 21. ledna 2010, § 9). Tímto závěrem není dotčen případný nárok stěžovatelky na náhradu škody podle vnitrostátních předpisů.

13. Z tohoto titulu proto Soud stěžovatelce žádnou náhradu nepřiznává.

B. Nemajetková újma

14. Stěžovatelka požaduje částku 35 000 € z titulu nemajetkové újmy.

15. Vláda tvrdí, že závěr o porušení Úmluvy je sám o sobě pro stěžovatelku dostatečným spravedlivým zadostiučiněním.

16. Soud připomíná svou judikaturu, podle které se přiznávání náhrady nemajetkové újmy obchodním společnostem řídí zvláštními kritérii. V této souvislosti je třeba brát v potaz dobré jméno obchodní společnosti, nejistotu při rozhodování, zásah do řízení společnosti

(jehož následky nelze přesně vyčíslit) a konečně, byť v menší míře, úzkost a obtíže způsobené členům vedení společnosti (viz *Comingersoll S. A. proti Portugalsku* [velký senát], č. 35382/97, § 35, a *Forminster Enterprises Limited proti České republice*, č. 38238/04, rozsudek (spravedlivé zadostiucinění) ze dne 10. března 2011, § 23 a 25).

17. V projednávané věci Soud předně konstatuje, že spořitelni a úvěrní družstvo je podle vnitrostátního práva právnickou osobou *sui generis*, která pro své členy provozuje obchodní činnost v oblasti bankovníctví. Soud je toho názoru, že ji lze považovat za obchodní společnost ve smyslu výše uvedené judikatury.

18. Soud dále konstatuje, že stěžovatelka nijak nespecifikovala, z jakého důvodu žádá o náhradu nemajetkové újmy. Soud nemůže sám o sobě učinit závěr, že stěžovatelce vznikla nemajetková újma na základě některého z výše uvedených specifických důvodů.

19. Soud proto z tohoto titulu ničeho nepřiznává a je přesvědčen, že závěr o porušení je sám o sobě dostatečným spravedlivým zadostiuciněním za veškerou případnou nemajetkovou újmu, kterou stěžovatelka utrpěla.

C. Náklady řízení

20. Stěžovatelka požaduje jako náhradu nákladů řízení před Soudem celkem 1 316 364,45 Kč (54 849 €), z toho 839 261,45 Kč za právní zastupování před Soudem, včetně znaleckých posudků, 10 931 Kč za vedení nespecifikovaného zvláštního účtu, 198 172 Kč na cestovních výdajích, 46 500 Kč na telefonních poplatcích, 169 800 Kč za poštovné, kopírování a další administrativní náklady, včetně blíže nespecifikovaných menších překladů, a 51 700 Kč za překlad rozhodnutí Soudu v projednávané věci do češtiny a stížnosti a stanovisek do angličtiny.

21. Stěžovatelka dále žádá částku 608 000 Kč jako náhradu nákladů řízení před vnitrostátními soudy, která zahrnuje 98 000 Kč za ústavní stížnost, 89 000 Kč za dovolání, 78 000 Kč za odvolání, 166 000 Kč za poštovné, kopírování a další administrativní náklady, včetně blíže nespecifikovaných překladů a znaleckých posudků, a 177 000 Kč za telefonní poplatky a blíže nespecifikované cestovní výdaje.

22. Vláda tvrdí, že stěžovatelka veškeré své nároky řádně nedoložila.

23. Podle ustálené judikatury Soudu lze náhradu nákladů řízení dle článku 41 přiznat jen tehdy, je-li prokázáno, že tyto náklady byly skutečně a nezbytně vynaloženy a že jsou co do výše přiměřené. Náhradu nákladů řízení lze dále přiznat jen v rozsahu, ve kterém se týká zjištěného porušení (viz *Scordino proti Itálii* (č. 1) [velký senát], č. 36813/97, § 283, ESLP 2006-V). Kromě toho Soud nemůže přiznat náhradu těch nákladů řízení, které nejsou doloženy žádnými dokumenty (viz *Husák proti České republice*, č. 19970/04, rozsudek ze dne 4. prosince 2008, § 63).

24. Pokud jde o náklady řízení před vnitrostátními soudy, stěžovatelka k nim nepředložila žádné doklady. Náhrada těchto nákladů proto nemůže být přiznána.

25. Co se týče nákladů řízení před Soudem, Soud má za to, že některé z těchto nákladů nesouvisejí se zjištěným porušením (náklady na znalecké posudky), jiné nejsou doloženy či specifikovány (náklady na vedení zvláštního účtu a náklady na telefonní poplatky, poštovné a jiné administrativní náklady, kromě 369 Kč na poštovním) a jiné zase nebyly nezbytné (výdaje na cestu do Štrasburku a náklady na překlad stížnosti do angličtiny, neboť podle článku 34 jednacího řádu Soudu platného v té době mohla být stížnost zaslána v úředním jazyce smluvní strany). Náhradu těchto nákladů proto rovněž nelze přiznat.

26. Soud souhlasí s názorem stěžovatelky, že projednávaná věc byla do jisté míry složitá. Nicméně požadovanou částku za právní služby považuje za přemrštěnou. S ohledem

na doklady, které má k dispozici, a na výše uvedená kritéria Soud považuje za přiměřené přiznat z tohoto titulu stěžovatelce částku 20 000 €.

D. Úrok z prodlení

27. Soud považuje za vhodné, aby byly úroky z prodlení založeny na úrokové sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky, zvýšené o tři procentní body.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *rozhoduje*, že závěr o porušení Úmluvy poskytuje sám o sobě dostatečné spravedlivé zadostiučinění za nemajetkovou újmu, která stěžovatelce vznikla;
2. *rozhoduje*,
 - a) že žalovaný stát má stěžovatelce zaplatit ve lhůtě tři měsíců ode dne, kdy rozsudek podle článku 44 odst. 2 Úmluvy nabude právní moci, částku 20 000 € (dvacet tisíc eur) z titulu náhrady nákladů řízení a dále případnou částku daně, která může být stěžovatelce vyměřena; tato částka bude převedena na české koruny podle kursu platného ke dni zaplacení;
 - b) že od uplynutí výše uvedené lhůty až do zaplacení bude stanovená částka navyšována o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body;
3. *zamítá* v ostatním návrh stěžovatelky na přiznání spravedlivého zadostiučinění.

Vyhotoveno v anglickém jazyce a sděleno písemně dne 19. ledna 2012 v souladu s článkem 77 odst. 2 a 3 jednacího řádu Soudu.

Claudia Westerdiek
tajemnice

Dean Spielmann
předseda